

Υπόθεση C-38/21

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως (Συμπληρωματική)

Ημερομηνία καταθέσεως (συμπληρωματικής αιτήσεως):

1 Σεπτεμβρίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Landgericht Ravensburg (Γερμανία)

Ημερομηνία της (συμπληρωματικής) διατάξεως του αιτούντος δικαστηρίου:

24 Αυγούστου 2021

Ενάγων:

VK (C-38/21)

Εναγομένη:

BMW Bank GmbH (C-38/21)

[παραλειπόμενα]

Landgericht Ravensburg (πρωτοδικείο του Ravensburg, Γερμανία)

Διάταξη

Επί της ένδικης διαφοράς μεταξύ

VK

-ενάγοντος-

[παραλειπόμενα]

κατά

BMW Bank GmbH, [παραλειπόμενα] 80939 Μόναχο

-εναγομένης-

[παραλειπόμενα]

με αντικείμενο το δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης συναφθείσα με καταναλωτή

στις 24.8.2021 το Landgericht Ravensburg (πρωτοδικείο του Ravensburg, Γερμανία) [παραλειπόμενα] εκδίδει την ακόλουθη διάταξη:

- I. Παρατείνει την αναστολή της διαδικασίας.
- II. Εκτός από τα ερωτήματα II. 1. έως 4. τα οποία υποβλήθηκαν με τη διάταξη της 30.12.2020, υποβάλλει περαιτέρω ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα ερωτήματα προς ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης βάσει του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', και δεύτερο εδάφιο ΣΛΕΕ:
 - 5 Εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/83/ΕΕ ή/και της οδηγίας 2008/48/ΕΚ ή/και της οδηγίας 2002/65/ΕΚ συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο, με διάρκεια περί τα δύο έως τρία έτη και με συμβατική πρόβλεψη ότι αποκλείεται η άσκηση του νομίμου δικαιώματος καταγγελίας, στις οποίες ο καταναλωτής οφείλει να μεριμνήσει για την πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ιδίων ζημιών του αυτοκινήτου με μικτή ασφάλιση, ενώ επίσης ανατίθεται σε αυτόν η άσκηση των δικαιωμάτων έναντι τρίτων (ιδίως έναντι της αντιπροσωπείας και του κατασκευαστή του αυτοκινήτου) λόγω πραγματικού ελαττώματος, επιπλέον, δε, φέρει και τον κίνδυνο για τυχόν απώλεια, βλάβη και οποιαδήποτε άλλη συναφή απομείωση της αξίας του αυτοκινήτου; Πρόκειται στις περιπτώσεις αυτές για συμβάσεις πίστωσης κατά την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο γ', της οδηγίας 2008/48/ΕΚ ή/και συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 12, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ καθώς και του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2002/65/ΕΚ;
 - 6 Εφόσον οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο -όπως περιγράφονται στο σημείο 5- αποτελούν συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών:
 - α) Θεωρείται ακίνητο εμπορικό κατάστημα κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 9, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, ακόμη και το εμπορικό κατάστημα που χρησιμοποιείται από πρόσωπο το οποίο προπαρασκευάζει μεν για λογαριασμό του εμπόρου την πραγματοποίηση συναλλαγών με καταναλωτές, πλην όμως, δεν είναι το ίδιο εξουσιοδοτημένο να προβαίνει και στη σύναψη των σχετικών συμβάσεων;

Εάν ναι:

- β) Ισχύει τούτο ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πρόσωπο που ενεργεί προπαρασκευαστικά για τη σύναψη της σύμβασης δραστηριοποιείται επιχειρηματικά σε άλλον τομέα ή/και επειδή δεν πληροί τους όρους της αρμόδιας εποπτικής

αρχής ή/και τις προϋποθέσεις του ιδιωτικού δικαίου δεν έχει δικαίωμα να συνάπτει συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών;

- 7 Στην περίπτωση που η απάντηση σε ένα από τα ερωτήματα 6. α) ή β.) είναι αρνητική:

Έχει το άρθρο 16, στοιχείο ιβ', της οδηγίας 2011/83/ΕΕ την έννοια ότι οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο (όπως περιγράφονται ανωτέρω υπό Π. 5.) εμπίπτουν στην προβλεπόμενη από την εν λόγω διάταξη εξαίρεση;

8. Εφόσον οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο -όπως περιγράφονται στο σημείο 5- αποτελούν συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών:

- α) Υφίσταται σύμβαση εξ αποστάσεως κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2002/65/ΕΚ, και του άρθρου 2, σημείο 7, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, ακόμη και όταν κατά τις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη της σύμβασης υπήρξε προσωπική επαφή μόνο με πρόσωπο το οποίο προπαρασκευάζει μεν για λογαριασμό του εμπόρου την πραγματοποίηση συναλλαγών με καταναλωτές, πλην όμως, δεν είναι το ίδιο εξουσιοδοτημένο να συνάπτει τις σχετικές συμβάσεις;

Εάν ναι:

- β) Ισχύει τούτο ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πρόσωπο που ενεργεί προπαρασκευαστικά για τη σύναψη της σύμβασης δραστηριοποιείται επιχειρηματικά σε άλλον τομέα ή/και επειδή δεν πληροί τους όρους της αρμόδιας εποπτικής αρχής ή/και τις προϋποθέσεις του ιδιωτικού δικαίου δεν έχει δικαίωμα να συνάπτει συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών;

Σ κ ε π τ ι κ ό

Α.

Κατ' αρχάς, όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας αιτήσεως, γίνεται παραπομπή στο κεφάλαιο Α της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως της 30.12.2020.

Στο ιστορικό της υπόθεσης πρέπει να προστεθούν και τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

Ο ενάγων υπέβαλε την αίτησή του για σύναψη χρηματοδοτικής μίσθωσης σε κατάστημα αντιπροσωπείας αυτοκινήτων όπου και την υπέγραψε. Η

αντιπροσωπεία απέστειλε το έγγραφο της αίτησης στην εναγομένη η οποία έλεγξε την αίτηση και την ενέκρινε. Εν προκειμένω, η αντιπροσωπεία αυτοκινήτων ενήργησε ως μεσίτης πιστώσεων για λογαριασμό της εναγομένης, χωρίς όμως να έχει δυνατότητα να συνάψει η ίδια τη σύμβαση. Κάποιος συνεργάτης της αντιπροσωπείας αυτοκινήτων υπολόγισε τα έξοδα της χρηματοδοτικής μίσθωσης και συζήτησε με τον ενάγοντα το συνολικό της κόστος με βάση τη διάρκεια της σύμβασης, το ποσό της εφάπαξ καταβολής και το ύψος των επιμέρους δόσεων. Ο συνεργάτης ήταν εξουσιοδοτημένος, είχε δε και τη δυνατότητα, να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση και να δώσει διευκρινίσεις σε τυχόν απορίες του καταναλωτή.

Ο ενάγων υποστηρίζει ότι έχει (και) δικαίωμα υπαναχώρησης δυνάμει του άρθρου 312g, παράγραφος 1, του Bürgerliches Gesetzbuch (γερμανικού αστικού κώδικα, στο εξής: BGB), δεδομένου ότι εν προκειμένω υπάρχει σύμβαση εξ αποστάσεως ή/και σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος. Θεωρεί ότι δεν υπήρχε η δυνατότητα να υποβάλει διευκρινιστικές ερωτήσεις και να λάβει δεσμευτικές πληροφορίες από την εναγομένη, διότι κατά την κατάρτιση της σύμβασης στην αντιπροσωπεία αυτοκινήτων δεν παρευρισκόταν κάποιος συνεργάτης ή εκπρόσωπος της εναγομένης.

Η εναγομένη υποστηρίζει ότι δεν υφίσταται σύμβαση εξ αποστάσεως. Κατά την άποψή της, δεν υπάρχει σύμβαση αυτού του είδους στις περιπτώσεις που ο καταναλωτής έχει έρθει σε προσωπική επαφή με μεσίτη πιστώσεων ο οποίος ήταν σε θέση να του παράσχει πληροφορίες σχετικά με τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Η εναγομένη ισχυρίζεται ότι δεν υφίσταται ούτε σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος, διότι οι ενέργειες στις οποίες προέβη ο μεσίτης πιστώσεων πρέπει να εκληφθούν ως δραστηριότητα κατά την έννοια της αιτιολογικής σκέψης 22 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ.

Άλλωστε, κατά την εναγομένη, τα ζητήματα της παρούσας αίτησης προδικαστικής απόφασης έχουν ήδη επιλυθεί στο σύνολό τους με απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2021 του Bundesgerichtshof (Ανώτατου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου, Γερμανία, στο εξής: BGH) (υπόθεση VIII ZR 36/20, ECLI:DE:BGH:2021:240221 UVIIIZR36.20.0) και, ως εκ τούτου, τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα είναι πλέον άνευ αντικειμένου. Βάσει των ανωτέρω, λοιπόν, δεν υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 506, παράγραφος 1 και παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, σημείο 3, και του άρθρου 495, παράγραφος 1, του BGB.

Οι υπόλοιπες διατάξεις του γερμανικού δικαίου που είναι καθοριστικές για την επίλυση της ένδικης διαφοράς με τη διατύπωση που ισχύει εν προκειμένω, έχουν ως εξής:

Bürgerliches Gesetzbuch (αστικός κώδικας)

Άρθρο 312b Συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος

(1) ¹Συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος είναι συμβάσεις,

1. οι οποίες συνάπτονται με ταυτόχρονη φυσική παρουσία του εμπόρου και του καταναλωτή σε χώρο που δεν είναι το εμπορικό κατάστημα του εμπόρου,
2. για τις οποίες έγινε προσφορά από τον καταναλωτή κάτω από τις ίδιες συνθήκες που περιγράφονται στο σημείο 1,
3. οι οποίες συνάπτονται στο εμπορικό κατάστημα του εμπόρου ή με χρήση οποιουδήποτε μέσου εξ αποστάσεως επικοινωνίας αμέσως μετά από προσωπική και ατομική επαφή με τον καταναλωτή σε χώρο που δεν είναι το εμπορικό κατάστημα του εμπόρου, με την ταυτόχρονη αυτοπρόσωπη παρουσία του εμπόρου και του καταναλωτή, ή
4. οι οποίες συνάπτονται στη διάρκεια εκδρομής οργανωμένης από τον έμπορο ή με τη συνδρομή αυτού, με σκοπό να διαφημίσει στον καταναλωτή την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών και να συνάψει τις αντίστοιχες συμβάσεις.

²Με τον έμπορο εξομοιώνονται και τα πρόσωπα που ενεργούν εξ ονόματός του ή για λογαριασμό του.

(2) ¹Εμπορικό κατάστημα υπό την έννοια της παραγράφου 1 είναι κάθε ακίνητος χώρος λιανικής πώλησης όπου ο έμπορος ασκεί τη δραστηριότητά του σε μόνιμη βάση και κάθε κινητός χώρος λιανικής πώλησης όπου ο έμπορος ασκεί τη δραστηριότητά του σε συνήθη βάση. Κάθε χώρος λιανικής πώλησης όπου το πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου ασκεί τη δραστηριότητά του σε μόνιμη ή σε συνήθη βάση εξομοιώνεται με χώρους του εμπόρου.

Άρθρο 312c Συμβάσεις εξ αποστάσεως

(1) Συμβάσεις εξ αποστάσεως είναι συμβάσεις στις οποίες ο έμπορος ή πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματός του ή για λογαριασμό του και ο καταναλωτής χρησιμοποιούν αποκλειστικά μέσα εξ αποστάσεως επικοινωνίας κατά τις προσυμβατικές διαπραγματεύσεις και κατά τη σύναψη της σύμβασης, εκτός αν η σύναψη της σύμβασης δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο οργανωμένου συστήματος εξ αποστάσεως πώλησεως ή παροχής υπηρεσιών.

(2) Μέσα επικοινωνίας εξ αποστάσεως υπό την έννοια του παρόντος νόμου είναι όλα τα μέσα επικοινωνίας που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προετοιμασία ή τη σύναψη σύμβασης χωρίς την ταυτόχρονη φυσική παρουσία των συμβαλλομένων, όπως επιστολές, κατάλογοι, τηλεφωνικές κλήσεις, τηλεομοιοτυπίες, μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, γραπτά μηνύματα κινητής τηλεφωνίας (SMS) καθώς και ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές.

Άρθρο 312g Δικαίωμα υπαναχώρησης

(1) Στις περιπτώσεις εξ αποστάσεως και εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενων συμβάσεων, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχωρήσεως σύμφωνα με το άρθρο 355,

(2) Το δικαίωμα υπαναχωρήσεως δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες συμβάσεις, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία των συμβαλλομένων:

1. Συμβάσεις για την παράδοση αγαθών τα οποία δεν είναι προκατασκευασμένα και κατασκευάζονται βάσει της ατομικής επιλογής ή απόφασης του καταναλωτή ή είναι σαφώς εξατομικευμένα,

[παραλείπόμενα]

9. Συμβάσεις για την παροχή στέγασης πλην για σκοπούς κατοικίας, μεταφοράς αγαθών, υπηρεσιών ενοικίασης αυτοκινήτων, εστίασης ή υπηρεσιών σχετιζόμενων με δραστηριότητες αναψυχής εάν η σύμβαση προβλέπει συγκεκριμένη ημερομηνία ή προθεσμία εκτέλεσης,

Άρθρο 512 Αντίθετες συμφωνίες

¹Δεν επιτρέπεται παρέκκλιση από τις διατάξεις των άρθρων 491 έως 511, 514 και 515 εις βάρος του καταναλωτή, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική νομοθετική ρύθμιση. ²Οι ανωτέρω διατάξεις εξακολουθούν να ισχύουν εάν παρακάμπτεται η εφαρμογή τους μέσω προβλέψεων διαφορετικού περιεχομένου.

Gesetz über das Kreditwesen (νόμος περί πιστώσεων)

Kreditwesengesetz (νόμος περί πιστωτικών ιδρυμάτων)

Άρθρο 1 Ορισμοί

(1a) ¹Οργανισμοί παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είναι επιχειρήσεις που παρέχουν σε τρίτους χρηματοοικονομικές υπηρεσίες κατ' επάγγελμα ή σε τέτοια έκταση που απαιτεί την ύπαρξη οργανωμένης κατά τα εμπορικά πρότυπα επιχειρήσεως και οι οποίες δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα. ²Παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είναι

[παραλείπόμενα]

10. η σύναψη συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης με την ιδιότητα του εκμισθωτή και η διαχείριση εταιριών ειδικού σκοπού κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 6, πρώτη περίοδος, σημείο 17, του Kapitalanlagegesetzbuch (γερμανικού κώδικα επενδύσεων κεφαλαίων), εξαιρουμένης της διαχείρισης οργανισμών επένδυσης κεφαλαίων κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1 του Kapitalanlagegesetzbuch (γερμανικού κώδικα επενδύσεων κεφαλαίων) (χρηματοδοτική μίσθωση),

[παραλείπόμενα]

Άρθρο 32 Άδεια

(1) ¹Όποιος προτίθεται να ασκήσει στην ημεδαπή τραπεζικές εργασίες ή να παράσχει χρηματοοικονομικές υπηρεσίες κατ' επάγγελμα ή σε τέτοια έκταση που να απαιτείται η οργάνωση επιχειρήσεως κατά τα εμπορικά πρότυπα, υποχρεούται να λάβει από την εποπτική αρχή γραπτή άδεια· [παραλειπόμενα]

Γ.

Η ευδοκίμηση της αγωγής επί της ουσίας εξαρτάται από το εάν ο ενάγων διέθετε δικαίωμα υπαναχώρησης και αν αυτό έχει απολεσθεί ή είναι καταχρηστική η άσκησή του.

I. Υπό εξέταση είναι η ύπαρξη δικαιώματος υπαναχώρησης κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 506, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, σημείο 3, και του άρθρου 495, παράγραφος 1, του BGB ή βάσει του άρθρου 312, παράγραφος 1, του BGB.

- Δικαίωμα υπαναχώρησης κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 506, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, σημείο 3, και του άρθρου 495, παράγραφος 1, του BGB.

Μέχρι σήμερα, η εθνική νομολογία έκανε δεκτό ότι στις χρηματοδοτικές μισθώσεις αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει των διατάξεων του άρθρου 506, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, σημείο 3, και του άρθρου 495, παράγραφος 1, του BGB. Στην ενότητα της σύμβασης πίστωσης όπου περιλαμβάνονται οι πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα εναντίωσης του καταναλωτή, η εναγομένη παρέσχε αντίστοιχη ενημέρωση στον ενάγοντα [παραλειπόμενα] και για το δικαίωμα υπαναχώρησης.

Εν τω μεταξύ, ωστόσο, το BGH με απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2021 (υπόθεση VIII ZR 36/20 ECLI:DE:BGH:2021:240221 UVIIIZR36.20.0, σκέψεις 43 έως 66) αποφάνθηκε ότι δεν χωρεί κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 506, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του BGB στις χρηματοδοτικές μισθώσεις αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο και, κατά συνέπεια, στις χρηματοδοτικές μισθώσεις αυτού του είδους ο μισθωτής δεν έχει δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει των άρθρων 495 και 355 του BGB. Κατά την κρίση του BGH, η επιλογή ορισμένης συμβατικής μορφής, η οποία από νομοθετικής απόψεως δεν εμπίπτει ευθέως στις προδιαγραφές για την προστασία των καταναλωτών των άρθρων 506 και 495 του BGB, δεν συνιστά απαραίτητως και απαγορευμένη δύναμη του άρθρου 512 του BGB καταστρατήγηση των ρυθμίσεων του άρθρου 506 του BGB. Το BGH εκτιμά ότι η από μέρους της εκμισθώτριας παροχή εντύπου με προδιατυπωμένες πληροφορίες για το δικαίωμα υπαναχώρησης - υπό τον τίτλο «δικαίωμα εναντίωσης»- δεν αποτελεί ταυτόχρονα και

πρόταση της τελευταίας για (ανεπιφύλακτη) συμβατική αναγνώριση δικαιώματος υπαναχώρησης την οποία ο μισθωτής μπορούσε να αποδεχθεί με τη σύναψη της σύμβασης (BGH, όπως παρατίθεται ανωτέρω, σκέψεις 68 επ.).

Κατά την κρίση του BGH, από απόψεως δικαίου της Ένωσης, δεν χωρεί αμφιβολία επί του ως άνω συμπεράσματος («acte clair»), δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο δ΄, της οδηγίας 2008/48/EK, δεν εμπίπτουν σε αυτήν συμβάσεις μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης στις οποίες ούτε η ίδια η σύμβαση ούτε τυχόν άλλη αυτοτελής συμφωνία ορίζουν υποχρέωση αγοράς του αντικειμένου της σύμβασης. Στις χρηματοδοτικές μισθώσεις αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει ζήτημα ως προς το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (BGH, απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2021, υπόθεση VIII ZR 36/20, ECLI:DE:BGH:2021:240221UVIII ZR 36.20.0, σκέψη 22).

Εντούτοις, το δικάζον τμήμα εκτιμά ότι η ορθότητα του ως άνω συμπεράσματος του BGH βάσει του δικαίου της Ένωσης δεν είναι αδιαμφισβήτητη (βλ. σχετικά και κατωτέρω υπό Δ. Ι. 1.).

- Δικαίωμα υπαναχώρησης δυνάμει του άρθρου 312g, παράγραφος 1, του BGB

Τέτοιο δικαίωμα υπαναχώρησης θα μπορούσε να υφίσταται εάν γινόταν δεκτό ότι η υπό κρίση σύμβαση αποτελεί είτε σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος βάσει του άρθρου 312b του BGB, είτε σύμβαση εξ αποστάσεως βάσει του άρθρου 312c του BGB. Τούτο, δε, εξαρτάται από το πώς θα ερμηνευθούν οι θεμελιώδεις κανόνες των οδηγιών 2011/83/EE και 2002/65/EK.

Βάσει του άρθρου 356, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, του BGB, στις συμβάσεις εξ αποστάσεως ή στις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος που αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η προθεσμία υπαναχώρησης των δύο εβδομάδων (άρθρο 355, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του BGB) άρχεται μόνον από τότε που ο έμπορος έχει παράσχει στον καταναλωτή την ενημέρωση που προβλέπει το άρθρο 246b, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (γερμανικού Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, στο εξής: EGBGB). Με τις διατάξεις των ως άνω άρθρων μεταφέρθηκαν στο γερμανικό δίκαιο οι εκείνες του άρθρου 5, παράγραφοι 1 και 2, και του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/65/EK.

Εν προκειμένω, η προβλεπόμενη στο άρθρο 246b, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του EGBGB ενημέρωση του καταναλωτή δεν έγινε

νομότυπα, διότι η εναγομένη περιορίστηκε απλώς να παράσχει στον ενάγοντα πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης που αφορά τις συμβάσεις καταναλωτικών δανείων. Βέβαια, στο άρθρο 356, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, σε συνδυασμό με το άρθρο 355, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του BGB, προβλέπεται γενική αποκλειστική προθεσμία 12 μηνών καθώς και προθεσμία 14 ημερών από τη σύναψη της σύμβασης, οι οποίες, όμως, αμφοτέρως έχουν παρέλθει εν προκειμένω. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 356, παράγραφος 3, τρίτη περίοδος, του BGB, η ως άνω ρύθμιση δεν ισχύει για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

- II. Προκειμένου λοιπόν να κριθεί αν υπάρχει δικαίωμα υπαναχώρησης, επιβάλλεται κατ' αρχάς να εξετασθεί εάν οι χρηματοδοτικές μισθώσεις με χρέωση ανά χιλιόμετρο εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/48/EK ή/και της οδηγίας 2011/83/EE ή/και της οδηγίας 2002/65/EK, ιδίως εάν αυτές αποτελούν συμβάσεις πίστωσης ή/και συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (προδικαστικό ερώτημα II. 5.).

Εάν από απόψεως δικαίου της Ένωσης πρόκειται για σύμβαση καταναλωτικής πίστωσης η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/48/EK, τότε τα προϋποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα II. 1. έως 4 εξακολουθούν να είναι καθοριστικής σημασίας για την έκβαση της δίκης. Σε αντίθετη περίπτωση, τα προδικαστικά ερωτήματα II. 1. και II. 2. δεν είναι πλέον λυσιτελή για την επίλυση της επίδικης διαφοράς.

Εφόσον υπάρχει παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (με συνέπεια η σύμβαση να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/65/EK), τα προδικαστικά ερωτήματα II. 6. έως 8 είναι καθοριστικής σημασίας για την έκβαση της δίκης.

- III. Εάν υπήρχε δικαίωμα υπαναχώρησης κατά το άρθρο 312g, παράγραφος 1, του BGB, πρέπει να διερευνηθεί μήπως στο δικαίωμα υπαναχώρησης μπορεί να αντιταχθεί η ένσταση αποδυναμώσεως του δικαιώματος ή η ένσταση καταχρηστικής ασκήσεως αυτού. Επομένως, ακόμη και αν δεν υφίσταται σύμβαση καταναλωτικής πίστης και δικαίωμα υπαναχώρησης προβλέπεται μόνο βάσει του άρθρου 312g, παράγραφος 1, του BGB, τα προδικαστικά ερωτήματα II. 3. και II. 4. που υποβλήθηκαν με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως της 30.12.2020 εξακολουθούν να είναι καθοριστικής σημασίας για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς.
- IV. Καθόσον η δήλωση υπαναχώρησης είχε έννομα αποτελέσματα και δεν θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι το σχετικό δικαίωμα έχει απολεσθεί ή ασκήθηκε καταχρηστικά, τότε, σύμφωνα με το άρθρο 355, παράγραφος 1, του BGB, ο ενάγων δεν θα δεσμευόταν πλέον από τη σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης και θα τελεσφορούσε η αγωγή του.

Δ.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων:

I. Επί του προδικαστικού ερωτήματος II. 5.

1. Προτού δοθεί απάντηση στα υπόλοιπα προδικαστικά ερωτήματα, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί εάν το είδος της σύμβασης που αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/83/ΕΕ ή/και της οδηγίας 2008/48/ΕΚ ή/και της οδηγίας 2002/65/ΕΚ.

Χαρακτηριστικά στοιχεία της επίδικης σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτου με χιλιομετρική χρέωση είναι, αφενός, η διάρκειά της από δύο έως τρία έτη περίπου και, αφετέρου, ο αποκλεισμός του νομίμου δικαιώματος καταγγελίας. Ο καταναλωτής φέρει τον κίνδυνο απώλειας, βλάβης και κάθε άλλης συναφούς απομείωσης της αξίας του αυτοκινήτου, ενώ επίσης βαρύνεται και με το κόστος της ασφαλιστικής σύμβασης για την κάλυψη ιδίων ζημιών του αυτοκινήτου την οποία είναι υποχρεωμένος να συνάψει αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης. Επιπλέον, μόνον αυτός είναι επιφορτισμένος με την άσκηση των δικαιωμάτων έναντι τρίτων, ιδίως έναντι του αντιπροσώπου και του κατασκευαστή του αυτοκινήτου, λόγω πραγματικού ελαττώματος.

2. Εν συνεχεία, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον αυτού του είδους οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτου με χιλιομετρική χρέωση εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/48/ΕΚ.

Η οδηγία 2008/48/ΕΚ εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης υπό την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο γ', αυτής, ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της ίδιας, δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης στις οποίες ούτε η ίδια η σύμβαση ούτε τυχόν άλλη αυτοτελής σύμβαση ορίζουν υποχρέωση αγοράς του αντικείμενου της σύμβασης, όπου η ύπαρξη υποχρέωσης θεωρείται ότι υφίσταται όταν αποφασίζεται μονομερώς από τον χρηματοδοτικό εκμισθωτή.

Στην επίδικη σύμβαση δεν προβλέπεται τέτοια υποχρέωση του μισθωτή για αγορά του αντικείμενου της σύμβασης. Συνεπώς, μπορεί να γίνει λόγος μόνο για κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2008/48/ΕΚ. Υπέρ τούτου θα μπορούσε να συνηγορεί το γεγονός ότι κατά κανόνα οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με χρέωση ανά χιλιόμετρο καταρτίζονται με τέτοιον τρόπο, ώστε από άποψη κοστολόγησης και πρακτικού αποτελέσματος επικεντρώνονται συνήθως στην εξ ολοκλήρου απόσβεση της χρηματοδοτικής μίσθωσης. Για τον λόγο αυτόν, στο εθνικό δίκαιο διατυπώνεται η θέση ότι οι εν λόγω συμβάσεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 506, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, σημείο 3, του BGB, συγκαταλέγονται στις συμβάσεις χρηματοδοτικής ενίσχυσης (Oberlandesgericht Düsseldorf [εφετείο του Düsseldorf,

Γερμανία], Neue Juristische Woche συλλογή 2013, σ. 1069- [παραλειπόμενα]). Συναφώς, λαμβάνεται υπόψη κατά κύριο λόγο η διάταξη του άρθρου 512 του BGB η οποία διασφαλίζει τους καταναλωτές ότι η προστασία τους, που αποτελεί αντικείμενο των άρθρων 491 έως 511 και 514 επ. του BGB, δεν καταστρατηγείται με αποκλίνουσες ρυθμίσεις με αποτέλεσμα να ματαιώνεται [παραλειπόμενα].

Το στοιχείο αυτό θα μπορούσε να είναι καθοριστικό και για το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/48/EK. Η εναρμόνιση των κανόνων προστασίας των καταναλωτών στις συμβάσεις πίστωσης, που είναι ο σκοπός της οδηγίας, θα μπορούσε να υπαγορεύει ότι ακόμη και το επίδικο είδος σύμβασης πρέπει να περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής της.

3. Καθοριστικής σημασίας για την περαιτέρω ταξινόμηση της επίδικης σύμβασης είναι το ζήτημα κατά πόσον οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο συνιστούν παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/65/EK. Αντιθέτως, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 2011/83/EE, η εν λόγω οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Κατά τον ορισμό του άρθρου 2, σημείο 12, της οδηγίας 2011/83/EE καθώς και του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2002/65/EK που έχει την ίδια διατύπωση (αλλά και κατά το άρθρο 312, παράγραφος 5, πρώτη περίοδος, του BGB που έχει σχεδόν πανομοιότυπη διατύπωση), χρηματοοικονομική υπηρεσία είναι *κάθε υπηρεσία τραπεζικής, πιστωτικής, ασφαλιστικής ή επενδυτικής φύσης ή σχετική με ατομικές συντάξεις, με επενδύσεις ή με πληρωμές.*

Λόγω της συνάρτησής τους με την καταβολή του μισθώματος, οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με χιλιομετρική χρέωση εν μέρει ταξινομούνται στις συμβάσεις μίσθωσης. Ως επιχείρημα υπέρ αυτής της άποψης προβάλλεται ότι η χρήση του αυτοκινήτου -όπως και στις συμβάσεις απλής μίσθωσης- παραχωρείται για το χρονικό διάστημα και για το ποσοτικό όριο (διανυθέντα χιλιόμετρα) που καθορίζονται στη σύμβαση, έναντι συμβατικώς προκαθορισμένου κόστους, ενώ, μετά τη λήξη της σύμβασης, ο μισθωτής δεν φέρει πλέον τον κίνδυνο απομείωσης της αξίας του αντικειμένου της σύμβασης [παραλειπόμενα]. Ωστόσο, ως επί το πλείστον, οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με χιλιομετρική χρέωση θεωρούνται χρηματοοικονομικές υπηρεσίες [παραλειπόμενα]. Καθοριστικό στοιχείο των συμβάσεων αυτών είναι ότι το αντικείμενο της χρηματοδοτικής μίσθωσης ευρίσκεται εκτός της σφαίρας επιρροής του χρηματοδοτικού εκμισθωτή και, ακόμη περισσότερο, ότι επιλέγεται από τον μισθωτή ανάλογα με τις δικές του ανάγκες. Αντίθετα από τον μισθωτή μιας κοινής μίσθωσης, ο μισθωτής της χρηματοδοτικής μίσθωσης φέρει όλους τους κινδύνους, πρέπει ο ίδιος να ασφαλίσει το αυτοκίνητο, είναι δε επιφορτισμένος ακόμη και με την

- άσκηση των αξιώσεων έναντι τρίτων για πραγματικά ελαττώματα του αυτοκινήτου, ενώ ο εκμισθωτής έχει αναλάβει μόνο τη χρηματοδότηση.
4. Εάν εφαρμόζεται αποκλειστικά η οδηγία 2008/48/EK, καθοριστικά για την επίλυση της ένδικης διαφοράς είναι μόνο τα ήδη υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα υπό II. 1. έως 4. Εάν όμως οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων με χρέωση ανά χιλιόμετρο συνιστούν παροχή χρηματοδοτικών υπηρεσιών υπό την έννοια του άρθρου 2, σημείο 12, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, και του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2002/65/EK, πρέπει να δοθεί απάντηση τόσο στα προδικαστικά ερωτήματα II. 6. έως 8. που υποβάλλονται το πρώτον με την παρούσα, όσο και στα προϋποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα II. 3. και II. 4.
- II. Επί των προδικαστικών ερωτημάτων II. 6. α) και β)
1. Εφόσον οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με χιλιομετρική χρέωση αποτελούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, πρέπει ως προς την υπό κρίση υπόθεση να διευκρινιστεί περαιτέρω εάν υπάρχει σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος. Στην περίπτωση αυτή ο μισθωτής θα είχε δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει του άρθρου 312g, παράγραφος 1, του BGB.
 2. Συναφώς, ανακύπτει το ζήτημα κατά πόσον το εμπορικό κατάστημα του προσώπου που απλώς προπαρασκευάζει για λογαριασμό του εμπόρου τη διενέργεια συναλλαγών με καταναλωτές, χωρίς όμως να του έχει δοθεί εξουσία εκπροσώπησης, αποτελεί ακίνητο χώρο λιανικής πώλησης κατά την έννοια του άρθρου 312b, παράγραφοι 1 και 2, του BGB.
- Το άρθρο 312b, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος ορίζει ότι τα πρόσωπα που ενεργούν εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου εξομοιώνονται με τον ίδιο τον έμπορο. Επιπλέον, το άρθρο 312b, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του BGB προβλέπει ρητώς ότι κάθε χώρος λιανικής πώλησης προσώπου το οποίο ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου πρέπει να θεωρείται επαγγελματικός χώρος του εμπόρου. Ο νόμος, ωστόσο, δεν προσδιορίζει ποια ακριβώς πρόσωπα νοούνται ότι *ενεργούν εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου*.
- Εάν η *ενέργεια εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου* ερμηνευθεί στενά, υπό την έννοια ότι η ενέργεια αυτή συνιστά δικαιοπραξία, θα έπρεπε τότε ο τρίτος να ενεργεί είτε ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του εμπόρου είτε δυνάμει ειδικής εντολής του τελευταίου. Στην περίπτωση αυτή, δεν θα περιλαμβάνονταν στην ανωτέρω διάταξη οι ενέργειες προσώπων που απλώς προπαρασκευάζουν μια σύμβαση και, κατά συνέπεια, δεν θα περιλαμβάνονταν σε αυτή ούτε τα εμπορικά καταστήματα των εν λόγω προσώπων.

Στην περίπτωση, όμως, που χωρεί ευρεία ερμηνεία υπό την έννοια ότι στην εν λόγω διάταξη περιλαμβάνονται και ενέργειες βοηθών εκπλήρωσης που δεν συνιστούν δικαιοπραξίες, τότε ακόμη και η απλή κατάρτιση της

συμβατικής πρότασης του καταναλωτή καθώς και η προώθησή της προς τον έμπορο, θα μπορούσαν να εμπίπτουν στον ορισμό της *ενέργειας εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου* [παραλείπόμενα], με συνέπεια το εμπορικό κατάστημα του βοηθού εκπλήρωσης να εξομοιώνεται με εκείνο του εμπόρου.

3. Τίθεται λοιπόν το ερώτημα, ποιες προϋποθέσεις πρέπει να ληφθούν υπόψη, από αυτές που παρατίθενται στο άρθρο 2, σημεία 2, 8 και 9, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ και είναι κρίσιμες για την ερμηνεία του άρθρου 312b, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του BGB.
- α) Βέβαια, η οδηγία 2011/83/ΕΕ δεν απονέμει δικαίωμα υπαναχώρησης στους καταναλωτές, δεδομένου ότι, βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 3, στοιχείο δ', αυτής, δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Εντούτοις, η έννοια που θα αποδοθεί στο άρθρο 312b, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του BGB, εξαρτάται από την ερμηνεία της ανωτέρω οδηγίας υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης. Εξάλλου, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο υπερέβη το επιβαλλόμενο μέτρο, υπάρχει πρόδηλο συμφέρον της Ένωσης για την ομοιόμορφη ερμηνεία αυτής (ΔΕΕ, απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2017, C-303/16, *Solar Electric Martinique*· ΔΕΕ, απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, C-66/19, *JC - Kreissparkasse Saarlouis*).
- β) Δεν είναι απαραίτητη η περαιτέρω διερεύνηση του ζητήματος που σε κάθε περίπτωση έχει εν μέρει αποσαφηνισθεί ως προς το αν η ρύθμιση του άρθρου 312b, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του BGB συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, δεδομένου ότι από την ίδια ως άνω διάταξη συνάγεται ότι ο χώρος λιανικής πώλησης των προσώπων εκείνων που εξομοιώνονται με τον έμπορο, θεωρείται κατάστημα του εμπόρου [παραλείπόμενα].
- γ) Υπέρ της άποψης ότι η έννοια της *ενέργειας εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου* που παρατίθεται στο άρθρο 2, σημείο 2, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ (καθώς και στο άρθρο 312, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του BGB, με παρόμοια διατύπωση) δεν αφορά τους βοηθούς εκπλήρωσης που λειτουργούν απλώς διεκπεραιωτικά για τη σύναψη της σύμβασης, συνηγορούν τα ακόλουθα στοιχεία:
 - αα) Στην αιτιολογική σκέψη 22 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, αναφέρεται ότι το εμπορικό κατάστημα προσώπου που ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου κατά τα οριζόμενα στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεωρείται εμπορικό κατάστημα κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Εξ αντιδιαστολής, θα μπορούσε να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι, κατά τα οριζόμενα της ίδιας οδηγίας, το εμπορικό κατάστημα προσώπου που δεν ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπόρου δεν θα πρέπει να θεωρείται εμπορικό κατάστημα.

Άλλωστε, τα πρόσωπα που προπαρασκευάζουν τη διενέργεια συναλλαγών δεν ενεργούν εξ ονόματος του εμπόρου ούτε για λογαριασμό του. Η απλή προώθηση της πρότασης του καταναλωτή προς τον έμπορο δεν επιφέρει από μόνη της και τη σύναψη σύμβασης εξ ονόματος του τελευταίου. Επίσης, δεν υφίσταται δικαιοπρακτική πράξη για λογαριασμό του εμπόρου, διότι ως τέτοια νοείται η σύμβαση της οποίας τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις βάσει συμφωνίας δεν αφορούν το πρόσωπο του μεσάζοντα ως αντισυμβαλλομένου, αλλά το πρόσωπο του εντολέα του. Πρόκειται για μια ειδική περίπτωση έμμεσης αντιπροσώπευσης [παραλειπόμενα]. Υπέρ αυτής της ερμηνείας ως προς την έννοια της ενέργειας για λογαριασμό του εμπόρου, συνηγορεί και η αιτιολογική σκέψη 16 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, στην οποία ως παράδειγμα προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό του εμπόρου παρατίθεται ο εντολοδόχος διαχειριστής.

- ββ) Εξάλλου, ακόμη και ο σκοπός της οδηγίας συνηγορεί υπέρ της στενής ερμηνείας όσον αφορά τον κύκλο των προσώπων ο επαγγελματικός χώρος των οποίων εξομοιώνεται με το εμπορικό κατάστημα του ίδιου του εμπόρου. Σύμφωνα με το πνεύμα της, η οδηγία αποσκοπεί στην προστασία των καταναλωτών όταν βρίσκονται εκτός εμπορικού καταστήματος, διότι στις καταστάσεις αυτές μπορεί να είναι δυνητικά υπό ψυχολογική πίεση ή αντιμέτωποι με το στοιχείο του αιφνιδιασμού (πρβλ. αιτιολογική σκέψη 21 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ).

Συναφώς, η ύπαρξη του στοιχείου του αιφνιδιασμού εξαρτάται από το κατά πόσον ένας καταναλωτής που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος μπορούσε ευλόγως να αναμένει ότι ο εν λόγω έμπορος ασκεί επί τόπου τις δραστηριότητές του και απευθύνεται στον εν λόγω καταναλωτή προκειμένου να συνάψουν σύμβαση (ΔΕΕ, απόφαση της 7ης Αυγούστου 2017. C-485/17, Verbraucherzentrale Berlin e.V. κατά Unimatic Vertriebs GmbH, σκέψεις 34, 46). Είναι προφανές ότι το στοιχείο του αιφνιδιασμού μπορεί να προκύψει όταν το πρόσωπο που λειτουργεί προπαρασκευαστικά για την κατάρτιση της σύμβασης προβαίνει και στην ενεργοποίηση της συναλλαγής από τον δικό του επαγγελματικό χώρο για λογαριασμό του εμπόρου. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στις περιπτώσεις προσώπων τα οποία κατά τα λοιπά ασκούν επ' ονόματί τους εντελώς διαφορετική επαγγελματική δραστηριότητα. Όποιος, επί παραδείγματι, δέχεται υπηρεσίες που του παρέχονται σε οδοντιατρείο, αναμένει μεν ότι θα έχει συναλλαγή με αντικείμενο την παροχή οδοντιατρικών υπηρεσιών, ωστόσο, δεν αναμένει απαραίτητως ότι θα του προταθεί η αγορά ηλεκτρικών συσκευών στοματικής φροντίδας [παραλειπόμενα].

Παρόμοια απρόοπτες καταστάσεις μπορούν να προκύψουν όταν σε μια αντιπροσωπεία αυτοκινήτων παρέχονται διαφορετικής φύσεως

υπηρεσίες, όπως επί παραδείγματι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Μολονότι στην πράξη όλο και περισσότερα αυτοκίνητα μισθώνονται με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ή αποκτώνται με χρηματοδότηση από συμβάσεις πίστωσης, ωστόσο, συνηθέστερη περίπτωση παραμένει η άμεση κτήση της κυριότητας του αυτοκινήτου με τη σύναψη σύμβασης πώλησης. Ο καταναλωτής που εισέρχεται στο κατάστημα αντιπροσωπείας αυτοκινήτων αποβλέποντας στην κατά τα ανωτέρω άμεση αγορά αυτοκινήτου, ενδέχεται να μην αναμένει ότι κατά τη διάρκεια των συνομιλιών για την αγοραπωλησία του αυτοκινήτου θα του γίνει προσφορά για την απόκτηση της χρήσης του με χρηματοδοτική μίσθωση και επομένως δεν είναι επαρκώς προετοιμασμένος προς τούτο.

Εξάλλου, ο καταναλωτής μπορεί δυνητικά να τελεί υπό μεγαλύτερη ψυχολογική πίεση ευρισκόμενος σε χώρο λιανικής πώλησης που δεν ανήκει στον έμπορο, αλλά σε τρίτο πρόσωπο. Επί παραδείγματι, εάν κατά την αναζήτηση αυτοκινήτου προς αγορά προσφερθεί στον πελάτη η δυνατότητα να συνάψει αυτοστιγμεί χρηματοδοτική μίσθωση για συγκεκριμένο όχημα με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους, με την πρόφαση ότι η εν λόγω προσφορά σύντομα δεν θα είναι πλέον διαθέσιμη, μπορεί τότε ο καταναλωτής να δελεαστεί να αποκτήσει τη χρήση του συγκεκριμένου αυτοκινήτου με χρηματοδοτική μίσθωση, μολονότι δεν ήταν αυτή η αρχική του πρόθεση.

Εξαιτίας της επέλευσης αυτού του στοιχείου αιφνιδιασμού ή/και της ψυχολογικής πίεσης, θα μπορούσε ο πελάτης να παρασυρθεί σε δεσμευτική για τον ίδιο δήλωση βουλήσεως, χωρίς να έχει στη διάθεσή του επαρκή χρόνο να σταθμίσει την προσφορά του εμπόρου, αλλά και χωρίς να είναι σε θέση να τη συγκρίνει με άλλες προσφορές που υπάρχουν στην αγορά. Στην τελευταία περίπτωση δεν θα είχε διασφαλιστεί ότι ο καταναλωτής είχε στη διάθεσή του επαρκή χρόνο για να σκεφτεί την προσφορά του εμπόρου κατά τους ορισμούς της αιτιολογικής σκέψης 21 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ. Άλλωστε, οι περισσότεροι πελάτες συνάπτουν τη σύμβαση χρηματοδότησης επί τόπου στις αντιπροσωπείες αυτοκινήτων χωρίς να συμβάλλονται απευθείας με την τράπεζα που τους χρηματοδοτεί. Είθισται, όμως, οι αντιπροσωπείες αυτοκινήτων να έχουν αποκλειστική συνεργασία με έναν μόνο εταίρο χρηματοδότησης (επί παραδείγματι την τράπεζα με την οποία συνεργάζεται ο κατασκευαστής του οχήματος). Τούτου δοθέντος, είναι πολύ πιθανόν ο πελάτης να μην έχει την πλέον συμφέρουσα για τον ίδιο χρηματοδότηση [παραλειπόμενα].

- γγ) Ως επιχείρημα κατά της εξομίσωσης του εμπορικού καταστήματος τρίτου με εκείνο του εμπόρου βάσει ενωσιακού δικαίου, προβάλλεται επίσης το γεγονός ότι οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης συνιστούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1a, σημείο 10, του Kreditwesengesetz (νόμου

περί πιστωτικών ιδρυμάτων, στο εξής: KWG) και για τον λόγο αυτόν επιτρέπονται μόνον εφόσον η επιχείρηση που τις παρέχει διαθέτει γραπτή άδεια της εθνικής εποπτικής αρχής. Κατά κανόνα, όπως και εν προκειμένω, οι αντιπροσωπείες αυτοκινήτων δεν διαθέτουν τέτοια άδεια από την εποπτική αρχή. Σκοπός της ρύθμισης αυτής που επιτάσσει τον προληπτικό έλεγχο της εποπτικής αρχής είναι να μην υπάρξουν δυσλειτουργίες στις συναλλαγές των εν λόγω επιχειρήσεων λόγω κακής διαχείρισης και να μην υποστούν σοβαρή οικονομική ζημία οι πελάτες που συναλλάχθηκαν μαζί τους [παραλείπόμενα].

Εφόσον, βάσει των ανωτέρω, η χρηστή διαχείριση εξασφαλίζεται μόνον όταν οι επιχειρήσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών αναλαμβάνουν οι ίδιες τη σύναψη των συμβάσεών τους, τότε φαίνεται ότι είναι επίσης απαραίτητο για την προστασία των καταναλωτών από συνθήκες αιφνιδιασμού και ψυχολογικής πίεσης να μην ανατίθεται η προπαρασκευή των συμβάσεων σε τρίτους.

4. Η απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα II. 6. είναι καθοριστική για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς. Εάν, δηλαδή, το εμπορικό κατάστημα προσώπου στο οποίο έχει ανατεθεί μόνο η προπαρασκευή συμβάσεων δεν εμπίπτει στη ρύθμιση του άρθρου 2, σημείο 9, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, θα πρέπει υπό το ίδιο πνεύμα να ερμηνευθεί και το άρθρο 312b, παράγραφος 1, του BGB. Εν προκειμένω, η αντιπροσωπεία αυτοκινήτων ανέλαβε απλώς την προπαρασκευή της σύμβασης με την ιδιότητα του διαμεσολαβητή, χωρίς όμως να έχει εξουσιοδότηση και για τη σύναψη αυτής. Στην περίπτωση αυτή, λοιπόν, ο ενάγων θα είχε δικαίωμα υπαναχώρησης.

III. Επί του προδικαστικού ερωτήματος II. 7.

1. Σύμφωνα με το άρθρο 312g, παράγραφος 2, σημείο 9, του BGB, δεν προβλέπεται δικαίωμα υπαναχώρησης στις «*συμβάσεις για την παροχή στέγασης πλην για σκοπούς κατοικίας, μεταφοράς αγαθών, υπηρεσιών ενοικίασης αυτοκινήτων, εστίασης ή υπηρεσιών σχετιζόμενων με δραστηριότητες αναψυχής εάν η σύμβαση προβλέπει συγκεκριμένη ημερομηνία ή προθεσμία εκτέλεσης*».

Βάσει της αιτιολογικής έκθεσης του νόμου, η ανωτέρω εξαίρεση προβλέπεται επειδή στις συμβάσεις αυτού του είδους ο έμπορος προσφέρει υπηρεσίες συμβατικώς προκαθορισμένης χρονικής διάρκειας, οι οποίες, εάν τυχόν ο καταναλωτής υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, κατά κανόνα δεν μπορούν να διατεθούν σε άλλον πελάτη [παραλείπόμενα].

Με αμετάκλητη απόφαση του Oberlandesgericht München (εφετείου Μονάχου) της 18.06.2020 (υπόθεση 32 U 7119/19, ECLI:DE:OLGMUEN:2020:0618.32U7119.19.0A, BeckRS2020,13248 σκέψη 39) έχει κριθεί ότι οι διατάξεις περί μισθώσεως οχημάτων ισχύουν

μόνο για βραχυχρόνιες μισθώσεις και όχι για συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με χρέωση ανά χιλιόμετρο.

Στη νομική θεωρία δίστανται οι απόψεις όσον αφορά το πεδίο ισχύος της διάταξης του άρθρου 312g, παράγραφος 2, σημείο 9, του BGB [παραλειπόμενα].

2. Η προσήκουσα ερμηνεία του άρθρου 16, στοιχείο ιβ', της οδηγίας 2011/83/ΕΕ στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης, παραμένει υπό αμφισβήτηση.

Από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 16, στοιχείο ιβ', της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, στην οποία γίνεται λόγος μόνο για μισθώσεις και όχι για χρηματοδοτικές μισθώσεις οχημάτων, θα μπορούσε να συναχθεί ότι η διάταξη αναφέρεται μόνο στις κατά κανόνα βραχυπρόθεσμες μισθώσεις αυτοκινήτων, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων διαμοιρασμού αυτοκινήτων, όχι όμως και στις χρηματοδοτικές μισθώσεις αυτοκινήτων που συνήθως έχουν μεγαλύτερη διάρκεια [παραλειπόμενα].

Ωστόσο, βάσει της έννοιας και του σκοπού της ανωτέρω εξαίρεσης, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι σε αυτήν περιλαμβάνονται και οι μακροχρόνιες συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, δεδομένου ότι με τη χρηματοδοτική σύμβαση ο εκμισθωτής παραχωρεί προσωρινά τη χρήση του αυτοκινήτου στον μισθωτή και αν ο τελευταίος υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα, ο εκμισθωτής δεν θα είναι σε θέση να διαθέσει αλλού το ήδη δεσμευμένο όχημα (έως ότου βρεθεί άλλος μισθωτής ή αγοραστής για αυτό). Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η διάταξη του άρθρου 16, στοιχείο ιβ', της οδηγίας 2011/83/ΕΕ δεν παύει να αποτελεί μια εξαίρεση που θα πρέπει να ερμηνεύεται στενά.

Εξάλλου, το ίδιο το ιστορικό της θέσπισης της οδηγίας 2011/83/ΕΕ συνηγορεί υπέρ της περιοριστικής ερμηνείας, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν υιοθέτησαν την πρόταση της Επιτροπής να θεωρούνται μισθώσεις αυτοκινήτων και οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης στις οποίες το όχημα επιστρέφεται στον εκμισθωτή (έκθεση σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των καταναλωτών, έγγρ. Α7 0038/2011, σ. 12, σημείο 11, στοιχείο γ').

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, δεν φαίνεται πειστική ούτε η άποψη που στηρίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της προϊσχύσασας οδηγίας 97/7/ΕΚ (οδηγίας για τις πωλήσεις εξ αποστάσεως), και στο σκεπτικό της αποφάσεως του ΔΕΕ της 10ης Μαρτίου 2005 (C-336/03, easyCar (UK) Ltd κατά Office of Fair Trading) [παραλειπόμενα], ότι δηλαδή κάθε διάθεση μεταφορικού μέσου θα πρέπει να εμπίπτει και στο πεδίο εφαρμογής της μεταγενέστερης οδηγίας 2011/83/ΕΕ.

3. Η απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα II. 7. είναι καθοριστική για την έκβαση της εκκρεμούς δίκης, διότι, εάν υποτεθεί ότι το άρθρο 16, στοιχείο ιβ΄, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ ισχύει και για τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με χιλιομετρική χρέωση, θα πρέπει το άρθρο 312g, παράγραφος 2, σημείο 9, του BGB να ερμηνευθεί κατά την ίδια έννοια και σύμφωνα με την οδηγία, με αποτέλεσμα να μην έχει δικαίωμα υπαναχώρησης ο ενάγων.

III. Επί του προδικαστικού ερωτήματος II. 8.

1. Στην περίπτωση που οι περιγραφόμενες στο προδικαστικό ερώτημα II. 5. συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτου με χρέωση ανά χιλιόμετρο συνιστούν παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, τίθεται το ερώτημα κατά πόσον μια χρηματοδοτική μίσθωση αυτού του είδους πρέπει να θεωρηθεί σύμβαση εξ αποστάσεως ακόμη και αν ο καταναλωτής είχε προσωπική επαφή με τρίτο πρόσωπο το οποίο απλώς προπαρασκευάζει τις συναλλαγές του εμπόρου χωρίς όμως να έχει εξουσία εκπροσώπησης. Εάν γίνει δεκτό ότι υπάρχει σύμβαση εξ αποστάσεως, ο μισθωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης δυνάμει του άρθρου 312g, παράγραφος 1, του BGB.
2. Για την ύπαρξη σύμβασης εξ αποστάσεως, το εθνικό δίκαιο, βάσει του άρθρου 312c, παράγραφος 1, του BGB, προϋποθέτει ότι τόσο ο έμπορος ή πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματός του ή για λογαριασμό του όσο και ο καταναλωτής χρησιμοποιούν αποκλειστικά μέσα εξ αποστάσεως επικοινωνίας κατά τις προσυμβατικές διαπραγματεύσεις και κατά τη σύναψη της σύμβασης.

Το BGH, με απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2018, (υπόθεση XI ZR 160/17, ECLI:DE:BGH:2018:270218U, XIZR160.17.0, σκέψη 20) αποφάνθηκε ότι δεν υπάρχει αποκλειστική χρήση μέσων εξ αποστάσεως επικοινωνίας όταν ο καταναλωτής κατά τη διάρκεια της προπαρασκευής της σύμβασης έχει προσωπική επαφή με τρίτο πρόσωπο το οποίο του παρέχει ενημέρωση σχετικά με τη σύμβαση για λογαριασμό του εμπόρου.

Εν πάση περιπτώσει, κατά τη νομική θεωρία, θα πρέπει να αποκλείεται η εφαρμογή του άρθρου 312c του BGB στις περιπτώσεις προσωπικής επαφής με εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του εμπόρου. Εάν όμως ο καταναλωτής έχει απέναντί του απλό κομιστή, ο οποίος δεν είναι σε θέση να του παράσχει περαιτέρω ενημέρωση ως προς το περιεχόμενο της σύμβασης και τα χαρακτηριστικά του αντικειμένου αυτής, θα πρέπει τότε να γίνει δεκτό ότι υπάρχει χρήση μέσων εξ αποστάσεως επικοινωνίας [παραλείπόμενα].

3. Επομένως, πρέπει να διευκρινιστεί ποιες είναι οι προϋποθέσεις εκείνες που υπαγορεύονται από το δίκαιο της Ένωσης.

Προκειμένου μια σύμβαση να χαρακτηριστεί ως εξ αποστάσεως σύμβαση, οι διατάξεις του άρθρου 2, στοιχείο α΄, της οδηγίας 2002/65/ΕΚ και του άρθρου 2, σημείο 7, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ επιτάσσουν ότι ο καταναλωτής πρέπει αποκλειστικά να κάνει χρήση ενός ή περισσότερων μέσων εξ

αποστάσεως επικοινωνίας έως ότου συναφθεί η σύμβαση, το δε άρθρο 2, σημείο 2, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ εξομοιώνει με τον έμπορο τα πρόσωπα που ενεργούν εξ ονόματός του ή για λογαριασμό του. Όσον αφορά τις συμβάσεις εξ αποστάσεως, υπέρ της άποψης ότι ως εκπρόσωποι του εμπόρου δεν μπορούν να θεωρηθούν πρόσωπα τα οποία απλώς προπαρασκευάζουν μια σύμβαση, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν τα ίδια επιχειρήματα με εκείνα που παρατίθενται υπό στοιχείο Δ ΙΙ. 3. γ) για τις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος. Ως προς το ζήτημα αυτό, λοιπόν, το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται στην επιχειρηματολογία που παρατίθεται ανωτέρω στο σκεπτικό της παρούσας.

Υπέρ της κατά τα ανωτέρω ερμηνείας συνηγορεί και ο προστατευτικός σκοπός της οδηγίας 2002/65/ΕΚ, αλλά και της οδηγίας 2011/83/ΕΚ. Συγκεκριμένα, όταν ο καταναλωτής κάνει αποκλειστική χρήση εξ αποστάσεως μέσων επικοινωνίας, πρέπει να προστατεύεται από το ενδεχόμενο να μην έχει επαρκή πληροφόρηση όσον αφορά το προϊόν ή την υπηρεσία και το πρόσωπο του αντισυμβαλλομένου του λόγω της περιορισμένης δυνατότητας να ζητήσει περαιτέρω διευκρινίσεις (αιτιολογική σκέψη 11 της οδηγίας 1997/7/ΕΚ και αιτιολογική σκέψη 21 της οδηγίας 2002/65/ΕΚ). Το πλέγμα των διατάξεων σχετικά με τις συμβάσεις εξ αποστάσεως αποσκοπεί κατά κύριο λόγο στην προστασία του καταναλωτή από συγκεκριμένους κινδύνους που εγκυμονούν οι συμβάσεις εκείνες στις οποίες ο καταναλωτής συνήθως δεν έχει την ευκαιρία άμεσης επαφής ούτε με το αντικείμενο της σύμβασης ούτε με το πρόσωπο του αντισυμβαλλομένου του πριν από τη σύναψη της σύμβασης (BGH, απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 2017, υπόθεση IX ΖR 204/16, ECLI:DE:BGH:017:231117UIXZR204.16.0, σκέψη 13).

Δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η ενημέρωση που πρέπει να παρέχει ο έμπορος πραγματοποιείται με την απαιτούμενη ακρίβεια όταν απλώς ανατίθεται σε κάποιον βοηθό εκπλήρωσης (όπως εν προκειμένω ο έμπορος αυτοκινήτων που δραστηριοποιείται σε εντελώς διαφορετικό τομέα). Μόνον όταν η ως άνω ενημέρωση παρέχεται από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να συνάπτει συμβάσεις, υπάρχει η διασφάλιση ότι ο πελάτης ενημερώνεται κατάλληλα και υπεύθυνα. Έχοντας υπόψη του προηγούμενες υποθέσεις επί των οποίων κλήθηκε να αποφανθεί, το αιτούν δικαστήριο γνωρίζει ότι συχνά τα έντυπα των αιτήσεων δανείου δεν συμπληρώνουν σωστά από τις αντιπροσωπείες αυτοκινήτων. Σε όλη την επικράτεια υπάρχουν πολλά παραδείγματα αντιπροσωπειών αυτοκινήτων οι οποίες παρείχαν στους πελάτες τους λάθος ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα εναντίωσης σε συμβάσεις καταναλωτικής πίστης, όπου ο οφειλόμενος από τον καταναλωτή ημερήσιος τόκος υπερημερίας σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης καταγράφηκε εσφαλμένα στο ποσό των 0,00 ευρώ (καλούμενη ενημέρωση μηδενικής επιβάρυνσης, πρβλ. BGH, απόφαση της 31ης Μαρτίου 2020, υπόθεση XI ΖR 198/19, ECLI:DE:BGH:2020:310320BXIZR198.19.0, σκέψη 9). Επίσης, πολύ συχνά στα έντυπα των πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα εναντίωσης προσαρτώνται συνδεδεμένες συμβάσεις, ιδίως

συμβάσεις ασφάλισης ανεξόφλητου υπολοίπου, οι οποίες στην πραγματικότητα ποτέ δεν έχουν συναφθεί (πρβλ. BGH, απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2021, υπόθεση 2 0 498/19, ECLI:DE:BGH:2020:271020UXIZR498.19.0, σκέψεις 17 έως 19). Και μόνον αυτά τα δύο σφάλματα στα οποία επανειλημμένα υποπίπτουν οι αντιπροσωπείες αυτοκινήτων κατά τη συμπλήρωση του εντύπου με τις πληροφορίες για τα δικαιώματα εναντίωσης, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι και η αντίστοιχη ενημέρωση που παρέχεται από τους συνεργάτες τους στους πελάτες ως προς τη συμπλήρωση των εντύπων της σύμβασης δεν αντιστοιχεί στη συνήθη κατά τα λοιπά επιμέλεια που επιδεικνύεται στις τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

Εξάλλου, δεδομένων των σύγχρονων μεθόδων πώλησης με εξατομικευμένες διαδικτυακές προσφορές, ο προαναφερθείς κλασικός προστατευτικός σκοπός του πλέγματος των διατάξεων για τις συμβάσεις εξ αποστάσεως είναι απαραίτητο να ενισχυθεί ούτως ώστε να παρέχει προστασία και από τον κίνδυνο αιφνιδιασμού του καταναλωτή [παραλειπόμενα]. Συγκεκριμένα, στις τυπικές συμβάσεις εξ αποστάσεως η παραλαβή της συμβατικής πρότασης του καταναλωτή γίνεται από την οικία του. Ωστόσο, ακόμη και όταν η παραλαβή της γίνεται εκτός ιδιωτικής εγκατάστασης, είναι και πάλι δυνατόν κατά την κατάρτιση σύμβασης εξ αποστάσεως ο καταναλωτής να βρεθεί υπό ψυχολογική πίεση ή αντιμέτωπος με το στοιχείο του αιφνιδιασμού. Χρήζει, επομένως, της ίδιας προστασίας με αυτήν που προβλέπεται για τις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 8, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ. Υπό το αυτό πρίσμα, χρήζει προστασίας και ο πελάτης αντιπροσωπείας αυτοκινήτων ο οποίος ενδεχομένως δεν αναμένει ότι θα του προταθεί η σύναψη χρηματοδοτικής μίσθωσης (βλ. και ανωτέρω υπό Δ. II. 3. γ) ββ)). Θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι, για λόγους προστασίας του καταναλωτή από βεβαιωμένες συναλλαγές υπό απρόσμενες περιστάσεις, επιβάλλεται ο περιορισμός του κύκλου των προσώπων που ενεργούν εξ ονόματος και για λογαριασμό του εμπόρου μόνο στα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να συνάπτουν συμβάσεις (εκπροσώπους ή έμμεσους αντιπροσώπους).

4. Η απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα II. 8. είναι καθοριστική για την έκβαση της δίκης, διότι εάν γίνει δεκτή η ύπαρξη σύμβασης εξ αποστάσεως υπό την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2002/65/ΕΚ και του άρθρου 2, σημείο 7, της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, τότε, στις περιπτώσεις που ο καταναλωτής είχε προσωπική επαφή μόνο με πρόσωπα στα οποία είχε ανατεθεί η προπαρασκευή συμβάσεων, θα πρέπει και το άρθρο 312g, παράγραφος 1, του BGB να ερμηνευθεί σύμφωνα με την οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, ο ενάγων θα είχε δικαίωμα υπαναχώρησης.

Ε.

Τα προδικαστικά ερωτήματα II. 5. έως 8. που διατυπώνονται στο διατακτικό της παρούσας με αντικείμενο την ερμηνεία των διατάξεων των οδηγιών 2002/65/ΕΚ,

2008/48/EK και 2011/83/ΕΕ στο πλαίσιο των ζητημάτων που παρατίθενται υπό στοιχεία D. I. έως IV., δεν έχουν αποσαφηνιστεί στο εθνικό δίκαιο και στο δίκαιο της Ένωσης ούτε και έχουν μέχρι σήμερα επιλυθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου.

Επομένως, για λόγους ομοιομορφίας στην ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το αιτούν δικαστήριο διατάσσει αυτεπαγγέλτως να υποβληθούν τα ερωτήματα που διατυπώνονται στο διατακτικό της παρούσας ενώπιον του Δικαστηρίου προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως βάσει του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', και δεύτερο εδάφιο ΣΛΕΕ, και να παραταθεί η αναστολή διαδικασίας της υπό κρίση ένδικης διαφοράς.

[παραλειπόμενα]

ΕΠΙΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ